

Sygn. akt VII U 1106/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Monika Roslan- Karasińska

po rozpoznaniu posiedzeniu niejawnym w dniu 10 marca 2021 r. w Warszawie

sprawy G. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) w W.

o wypłatę emeryturę

na skutek odwołania G. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w W.

z dnia 3 lipca 2020 r. znak:(...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia 3 lipca 2020 r. znak: (...)w ten sposób, że ustala, że emerytura G. S. nie podlega zawieszeniu.

SSO Monika Roslan- Karasińska

Sygnatura akt VII U 1106/20

UZASADNIENIE

G. S. w dniu 31 lipca 2020 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)w W. z dnia 3 lipca 2020 r., nr: (...). Odwołujący wniósł o wypłatę zawieszony emerytury w kwocie 2.083,19 złotych. Wskazał, że służbę wojskową rozpoczął w dniu 15 września 1974 r. i po ponad 28 latach otrzymał świadczenie emerytalne. Ubezpieczony podniósł, że w okresie od 1 kwietnia 2001 r. do 30 listopada 2011 r. podjął pracę na stanowisku pełnomocnika ochrony informacji niejawnych w (...), zaś w okresie od 30 stycznia 2012 r. do 30 maja 2020 r. był zatrudniony jako specjalista w 15 (...). W jego ocenie nie jest równo traktowany w stosunku do byłych żołnierzy zawodowych, którzy rozpoczęli służbę wojskową po dniu 2 stycznia 1999 r. (odwołanie z dnia 31 lipca 2020 r., k. 5 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że wypłata przyznanej emerytury odwołującemu na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych została zawieszona, ponieważ pobiera on emeryturę wojskową z Wojskowego Biura Emerytalnego. W jego ocenie nie ma możliwości połączenia wypłaty emerytur powszechnej i wojskowej, ponieważ ubezpieczony rozpoczął wojskową służbę zawodową przed 1 stycznia 1999 r. (odpowiedź na odwołanie z dnia 26 sierpnia 2020 r., k. 8 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

G. S. pełnił służbę w Wojsku Polskim w okresie od 1 sierpnia 1974 r. do 31 marca 2001 r. Ubezpieczony na początku był słuchaczem Wojskowej Akademii (...) w okresie od 1 sierpnia 1974 r. do 3 września 1979 r. Następnie wstąpił do 62 (...), gdzie w okresie od 4 września 1979 r. do 3 marca 1987 r. był inżynierem. Dalej służył w 96 Rejonowym Przedstawicielstwie Wojskowym jako starszy pomocnik przedstawiciela w okresie od 4 marca 1987 r. do 12 października 1994 r. oraz jako przedstawiciel w okresie od 13 października 1994 r. do 20 marca 1997 r.

W końcowym okresie służby ubezpieczony wykonywał obowiązki w Dowództwie Wojsk Lądowych Oddziale Ogólnym w Pionie Ogólnym na stanowiskach starszego inspektora wydziału ochrony tajemnicy i obiektów wojskowych w okresie od 21 marca 1997 r. do 9 stycznia 1998 r. oraz starszego inspektora wydziału ochrony tajemnicy w okresie od 10 stycznia 1998 r. do 31 marca 2001 r. (odpis przebiegu służby wojskowej z akt personalnych odwołującego, akta MON).

Odwołujący po zakończeniu służby otrzymał prawo do emerytury wojskowej od 1 kwietnia 2001 r. w kwocie 2.402,87 złotych na mocy decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego w W. z dnia 13 kwietnia 2001 r., znak: (...). Decyzja została wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Przy ustalaniu prawa do świadczenia nie zostały uwzględnione odwołującemu „cywilne” okresy zatrudnienia a jedynie 26 lat i 8 miesięcy stażu w służbie wojskowej. Procentowy wymiar emerytury wyniósł 70,34%, na który złożyło się 40% z tytułu 15-letniego okresu służby wojskowej oraz 30,34% z tytułu ponad 15-letniej służby wojskowej (decyzja z dnia 13 kwietnia 2001 r., k. 9-11 akt MON oraz pismo Wojskowego Biura Emerytalnego w W. z dnia 25 czerwca 2020 r., k. 205 akt MON).

Wysokość emerytury wojskowej została zwaloryzowana na podstawie decyzji z dnia 5 marca 2020 r., znak: (...) i wyniosła 4.734,42 złotych od dnia 1 marca 2020 r. (decyzja z dnia 5 marca 2020 r., k. 200 akt MON).

Ponadto ubezpieczony zatrudniony był w:

- Centrum (...) S.A. z siedzibą

w W. w okresie od 1 kwietnia 2001 r. do 31 grudnia 2004 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pełnomocnika ochrony (zaświadczenie z dnia 29 grudnia 2004 r., k. 10 a. e.);

- 15. Rejonowym Przedstawicielstwie Wojskowym w okresach od 30 kwietnia 2012 r. do 30 listopada 2014 r. na 3/4 etatu oraz od 1 grudnia 2014 r. do 31 maja 2020 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku specjalisty (świadczenie pracy z dnia 1 czerwca 2020 r., k. 4 a. e.).

W związku z tym odwołujący w dniu 2 czerwca 2020 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. wniosek o emeryturę. Po rozpoznaniu wniosku organ rentowy wydał decyzję z dnia 3 lipca 2020 r., znak: (...), na mocy której przyznał odwołującemu prawo do emerytury od 1 czerwca 2020 r. w kwocie 2.083,19 złotych. Wyplata emerytury została zawieszona z uwagi na zbieg prawa do świadczeń z emeryturą wojskową, którą ubezpieczony pobiera z Wojskowego Biura Emerytalnego (wniosek z dnia 2 czerwca 2020 r.

i decyzja z dnia 3 lipca 2020 r., k. 1 i 26 a. e.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, w tym w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i w aktach Wojskowego Biura Emerytalnego. W ocenie Sądu dokumenty zebrane w sprawie były wiarygodne i nie stanowiły przedmiotu sporu pomiędzy stronami procesu. W związku z tym ustalone fakty były wystarczające do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie G. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)

w W. z dnia 3 lipca 2020 r., nr: (...), jako zasadne, zasługiwało na uwzględnienie.

W zaskarżonej decyzji organ rentowy wskazywał, że odwołujący nie ma prawa do wypłaty emerytury ustalonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pobiera wyższe świadczenie wypłacane przez Wojskowe Biuro Emerytalne. Ubezpieczony w uzasadnieniu odwołania wskazywał, że dokonane rozstrzygnięcie jest niesprawiedliwe, ponieważ jest nierówno traktowany w porównaniu do żołnierzy, którzy rozpoczęli służbę wojskową po dniu 2 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą emerytalną” świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach.

Na podstawie art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych

w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych

w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznając odwołującemu prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dokonał zawieszenia jej wypłaty z uwagi na pobieranie przez wnioskodawcę emerytury wypłacanej przez Wojskowe Biuro Emerytalne. W rozpatrywanej sprawie odwołujący nabył uprawnienia do emerytury wojskowej po 25 latach służby, ponieważ legitymuje się wojskowym stażem służby w wymiarze 26 lat i 8 miesięcy. Do wysługi emerytalnej nie doliczono odwołującemu okresów zatrudnienia po zwolnieniu ze służby, a co za tym idzie jego praca na rzecz Centrum (...) S.A. z siedzibą

w W. od 1 kwietnia 2001 r. do 31 grudnia 2004 r. oraz 15. Rejonowego Przedstawicielstwa W. od 30 kwietnia 2012 r. do 30 listopada 2014 r. nie miała wpływu na prawo do wyliczonej emerytury wojskowej. Zgromadzony materiał dowodowy w postaci m.in. zaświadczenia Wojskowego Biura Emerytalnego z dnia 25 czerwca 2020 r. pozwolił ustalić Sądowi, że do przyznania emerytury wojskowej nie zostały uwzględnione odwołującemu „cywilne” okresy zatrudnienia. Sąd zważył, że w oparciu o zasady obliczania tej emerytury określone w ustawie

o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i wynikające z niej ograniczenia dodatkowe okresy składkowe uwzględnione ubezpieczonemu do wypłaty emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie miały wpływu na świadczenie wypłacane przez Wojskowe Biuro Emerytalne.

Z poglądów orzecznictwa wynika zasada prawa ubezpieczeniowego, zakładająca prawo do pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w tej ustawie, jak również w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym, między innymi strażaków (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/11 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 lipca 2016 r., III AUa 1254/15). Również możliwość nabycia obu rodzajów tych świadczeń,

tj. przewidzianych na tle odrębnych systemów zabezpieczeń społecznych, nie jest równoznaczna z możliwością ich wspólnej wypłaty (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 lipca 2014 r., III AUa 1542/13).

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję przyjął literalną wykładnię przepisu art. 95 ustawy, który został jednak powołany przez ustawodawcę, aby ubezpieczeni nie pobierali dwóch świadczeń jednocześnie w sytuacji, gdy wpływ na ich wysokość mają tożsame okresy ubezpieczenia. Takim przypadkiem niewątpliwie byłoby uzyskanie prawa do emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy. Na wysokość tych dwóch świadczeń miałyby te same okresy zatrudnienia odwołującego, którego wchodziłyby do jego ogólnego stażu pracy. W niniejszej sprawie zaś sytuacja jest odmienna, ponieważ „cywilne” okresy ubezpieczenia odwołującego nie miały wpływu na wysokość emerytury wojskowej, którą otrzymał po wypracowaniu ponad 25 lat pracy i osiągnięciu podstawy wymiaru w wysokości 70,34%. Ustalone fakty prowadzą do wniosku, że ubezpieczony uzyskał prawo do dwóch różnych świadczeń, których okresy stażu pracy nie nakładają się na siebie i nie uzależniają wzajemnie przyjętej wysokości ich wypłaty.

W wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie I UK 426/17 Sąd Najwyższy analizował sytuację żołnierzy zawodowych powołanych do służby wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. oraz tych, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 r. Z orzeczenia wynika jednoznacznie, że odpowiednio długa służba i wzrosty emerytury z tytułu szczególnych właściwości służby przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury wojskowej do maksymalnie 75% są wystarczające, aby „cywilne” okresy ubezpieczenia w żaden sposób nie zwiększały świadczenia żołnierzom. Ubezpieczony, niezależnie od swojej woli, nie ma prawnej możliwości skonsumowania żadnego „cywilnego” okresu ubezpieczenia w wojskowej emeryturze. Kryterium, które zadecydowało

o uprzywilejowaniu żołnierzy powołanych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., związane było z brakiem możliwości uwzględniania w wojskowej emeryturze jakiegokolwiek okresu „cywilnego” stażu emerytalnego. Kryterium to jednocześnie określa krąg podmiotów charakteryzujących się tą samą istotną cechą relewantną. Do tej grupy należą emeryci wojskowi, których wypracowane okresy składkowe i nieskładkowe nie miały żadnego wpływu na wysokość emerytury wojskowej. Właściwym kierunkiem wykładni art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej jest użyte w ust. 2 tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) obliczona według zasad określonych

w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych”, co oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych

w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej. Powyższe uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Zatem o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Wspomniany wyżej „brak możliwości” nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17).

W rozpatrywanej sprawie G. S. nie zdecydował się na złożenie wniosku

o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych celem zwiększenia podstawy wymiaru świadczenia wypłacanego przez Wojskowe Biuro Emerytalne. Zdaniem Sądu należy przy rozważeniu zasadności odwołania złożonego przez ubezpieczonego mieć na uwadze w/w wyrok Sądu Najwyższego, który udzielił wskazówki w jaki sposób należy interpretować obowiązujące przepisy prawa w przypadku żołnierzy, którym „cywilne” okresy ubezpieczenia nie miały wpływu na emeryturę przyznaną przez Wojskowe Biuro Emerytalne.

W związku z tym nie ma żadnych podstaw, aby rozstrzygnięcia dokonane przez Sąd Najwyższy nie zastosować w niniejszym postępowaniu. Reasumując, Sąd Okręgowy zważył, że emerytura

z Wojskowego Biura E. emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych są świadczeniami, których wysokość została ustalona na podstawie niezależnych od siebie okresów służby i zatrudnienia odwołującego. Z uwagi na powyższe ubezpieczony jest uprawniony do równoczesnego pobierania dwóch świadczeń.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., jak w sentencji.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć odwołującemu i organowi rentowemu.